

Lähis -Ida

1945-1955

Riikide iseseisvumine

- Iseseisvused: Jordaania, Iraak, Süüria, Liibanon, Palestiina.
- Seni olid need riigid olnud SBR ja Prantsuse mandaatterituumid.
- Iseseisvumine tõi kaasa Lähis – Ida konflikti.
- Probleem oli Palestiinaga – sinna hakkasid ümber asuma juudid, kes kuulutasid, et neil on õigus luua oma riik.

Iisraeli riigi loomine

- Riik loodi 14.05.1948.a.
- Juba 1947.a. oli ÜRO Peaassamblee otsustanud jagada Palestiina kaheks – araabia ja juudi riigiks.
- Kindlaks määrati ka piirid ja Jeruusalemm sai eristaatuse.
- Puhkes sõda ja Iisraeli kätte langes kogu Palestiina

Tagajärjed Palestiinale

- Araablased on sunnitud israeli territooriumilt põgenema.
- ÜRO võttis 1948.a. vastu otsuse, mis võimaldas palestiinlastel tagasi pöörduda.
- Seda resolutsiooni ei täidetud.
- Sõjategevuse lõppedes (1949) rahulepingut ei sõlmitud.
- israeli naaberriigid ei tunnusta israeli riiki

Teised araabia riigid

- Saudi – Araabias hakkab kehtima teokraatlik kord.
- Türgi liitub NATO- ga ja püüab lääneliku demokraatia poole.
- Iraan peab taluma NSVL survet Aserbaidžaaani tõttu. NSVL toetab ka kurdide separatistlikku liikumist. SBR vastuolud naftatulude tõttu

Nafta ja Lähis - Ida

- Nafta tootmine suureneb Iraanis, Iraagis, Araabia Ühendemiraadis, Omaanis, Saudi- Araabias.
- Ostjad USA ja Lääne- Euroopa.
- Tihedamatest suhetest on huvitatud nii läänemaailm kui ka Lähis – Ida riigid.

Lääneriikide järeleandmised ja mõjusfäärid

- Kuna naftat on vaja, siis ei pööra läänemaailm erilist tähelepanu inimõiguste rikkumisele selles piirkonnas.
- Naftamüügist saadud raha suunati terroristliku võitluse toetuseks – ka siin läänemaail vaikis.
- NSVL ei oma kindlat mõjupiirkonda, aga tõenäoliselt toetab nii üht kui teist riiki